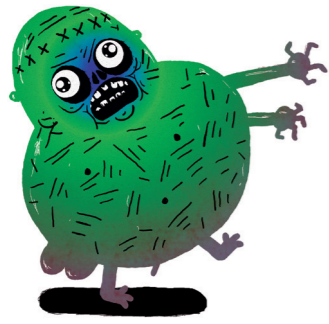

Viktoria Cherniaha Filmako, třináctá porotkyně Anifilmu

Porotu ANIFILMu pro VR filmy posílila **Viktoria Cherniaha Filmako**. Viktoria je nezávislá animátorka z Ukrajiny. Má magisterský titul z architektury a na britské univerzitě British Higher School of Art and Design vystudovala uměleckou režii a produkční design. Po několika letech práce v architektuře a filmu pocítila potřebu realizovat se ve světě animace. VR tvorbu bude hodnotit spolu s Larsem Rummelem a Terezou Stehlíkovou, ke kterým se pro tuto kategorii nemůže připojit Stas Santimov.

Festivalové jízdenky na tramvaj

Zvýhodněné festivalové jízdné: celodenní jízdenka je za 25 Kč, týdenní jízdenka je za 120 Kč. K zakoupení ve festivalových místech (Zámek, Náměstí Dr. E. Beneše, Kino Varšava) nebo na informacích Dopravního podniku (terminál Fügnerova).

Festivalové kafe

Novým partnerem Anifilmu je pražirna výběrové kávy Nordbeans, která dodává festivalu v Liberci praženou kávu. Doporučujeme návštěvu Coffee Corner v Zahradním křídle libereckého zámku, kde si tuto kávu můžete vychutnat v příjemné chill out zóně. Nordbeans dále provozuje v Liberci dvě kavárny: útulný espresso bar Sweet City v Ruprechtické ulici a stylovou kavárnu s vlastní pekárnou Liberecký Dok (Nákladní 34). Pokud tam zavítáte, čeká vás po předložení akreditace 1+1 káva zdarma!

Festival naplno

S akreditací užívejte dalších výhod!

Po předložení festivalové akreditace na Vás po dobu konání Anifilmu čekají nejen v Liberci zajímavé slevy:

- 20% sleva na vstupné do ZOO Liberec
- 20% sleva na vstupné do vědecko-zábavního centra iQLANDIA
- 20 Kč sleva na jízdné v autobusech společnosti FlixBus
- 20% sleva na vstupné na výstavu Světy české animace (Praha, Holešovická tržnice) – sleva platí až do konce května 2022

Aplikace

Kompletní festivalový program neustále k dispozici, detailní přehled filmů včetně termínů a místa projekce, mapa festivalových míst s navigací, rezervace vstupenek, osobní kalendář, festivalové novinky...

Festivalový deník

Festivalový deník vydává a tiskne Anifilm jako příležitostnou tiskovinu k festivalu Anifilm 2022.

Texty Malvína Balvínová
Rozhovory Natalia Kozáková
Překlady Lukáš Wicha
Design Jan Šimsa

**Jára Plachý
Bill Plympton
Hisko Hulsing**

speciální festivalové podcasty
poslouchejte exkluzivně
na webu

f-a-t.cz film animace teorie
a dalších podcastových platformách

ANIFILM LIBEREC 2022

FESTIVALOVÝ
DENÍK
PÁTEK
13. 5. 2022

Střih v době před digitalizací

11.00, Grandhotel Zlatý Lev

Jak vypadala práce filmového střiháče před nástupem digitálních technologií, přiblíží dnes festivalovým návštěvníkům Jiřina Pěčová, která si letos z Anifilmu odnáší Cenu za celoživotní přínos animovanému filmu. Postřehy této zkušené střiháčky a pedagožky mohou být inspirativní i pro ty, kteří se střihu věnují i dnes, kdy střihací stoly nahradily počítače a zvuky už nenajdeme na pásech v šuplicích archivu. Jiřina Pěčová se totiž střihu animovaných filmů věnovala ve studiu Bratři v triku po dvě desetiletí, spolupracovala s významnými režiséry a režisérkami a právě ona dala finální podobu spoustě kulturních českých (československých) seriálů, večerníčků, ale i autorských filmů.

Co by měl střiháč vědět o spolupráci s režisérem, jak se film zvučí a jak se pracuje s filmovou hudbou, jaké jsou nástrahy jazykových verzí nebo třeba co to je MEZMIX? To a mnohem víc se podrobně dozvíte dnes na její masterclass. Součástí bude i prostor pro diskuzi s diváky.

(foto: René Volfík)

Tipy na dnešní den

Kde je Anna Franková?
12.30, Cinema City 1

Ari Folman, který vešel do světového povědomí díky působivému anidoku *Valčík s Baširem*, je pravděpodobně nejznámějším izraelským režisérem současnosti. V naší celovečerní soutěži můžete letos vidět jeho nový film, v němž originálním způsobem uchopil *Deník Anny Frankové* a přenesl ho do současnosti.

Bill Plympton: Masterclass
17.00, Kino Varšava

Americký nezávislý režisér Bill Plympton je se svou masterclass již proslulý, ale ne každý objel světové festivaly, aby ji viděl na vlastní oči (a slyšel na vlastní uši). Teď tu šanci máte – nahlédnout do jeho práce a poznat, jak přistupuje k ručně kreslené animaci, kterou je schopen sám vytvořit celovečerní filmy.

Frank a Wendy
19.00, TUL – Aula G

V žánrovém fokusu *Animace & humor* bychom si nikdy nedovolili vynechat specifickou estonskou animaci, známou svým nevybíravě absurdním, někdy i morbidně znepokojivým humorem. Dnes si ji můžete vychutnat dokonce v celovečerním formátu – ve filmu *Frank a Wendy*, který společně režírovali Kaspar Jancis, Ülo Pikkov a Priit Tender.

ZA FINANČNÍ PODPORY

HOSTITELÉ

GENERÁLNÍ PARTNER

HLAVNÍ PARTNER

GENERÁLNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

VÝZNAMNÍ PARTNEŘI

VÝZNAMNÍ MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

Bill Plympton: Film má být krátký, levný a vtipný

Většina lidí pohybujících se v animačním průmyslu vám říká „král nezávislé animace“. Zvažoval jste někdy, že byste spolupracoval s nějakým velkým studiem?

Původně jsem snil o tom, že budu pracovat pro Disney, takže jsem vlastně nezmýšlel stát se nezávislým autorem. Prostě jsem chtěl být umělec a dělat animáky a víc jsem to neřešil. No a jakmile jsem začal točit krátké filmy a účastnit se různých filmových festivalů, začal jsem potkávat další lidi, kteří točili krátké filmy, a přitom se jim dařilo a slušně tím vydělávali. V tu chvíli jsem si uvědomil, že nemusím pracovat pro velké studio, ale že můžu v podstatě všechnu práci zastat sám a dobře se tím uživit. Později jsem byl nicméně oslovován, jestli bych nechtěl pracovat na televizních seriálech a celovečerních filmech, které točil někdo jiný, a popravdě jsem nebyl proti. Někdy je příjemné zkusit něco jiného. Dělal jsem na projektech pro Cartoon Network, například na jednom vánočním speciálu, a taky jsem točil krátké seriály pro MTV, ale ty se nechytily, a proto jsem zůstal nezávislý. Ale je fajn, že jsem si mohl ponechat práva ke všem svým filmům, protože se neustále prodávají do dalších zemí, a v tomto ohledu představují skvělou investici.

Co vás přivedlo k ručně kreslené ilustraci a animaci a jak se podle vás váš styl v průběhu vaší kariéry vyvíjel? Moment, kdy jsem se zamiloval do ilustrování, si pamatuji velmi živě. Bylo mi možná deset let a neměl jsem žádný papír na kreslení, tak mi maminka dala nepromastitelný řeznický papír, co přinesla z obchodu, a já na něj začal kreslit propiskou. Všechno na něm vypadalo tak nějak naškrábaně, téměř impresionisticky. Pamatuji si, že jsem nakreslil dům, který vypadal jako nahrubo načrtnutý, ale mně přišel super. Nevím, jak jsem na něj přišel, jestli jsem to viděl v nějakém časopise nebo na to prostě narazil někde

V porotě soutěže celovečerních filmů na letošním Anifilmu zasedá legendární režisér a král nezávislé americké animace Bill Plympton, jehož osobitý styl je rozpoznatelný na první pohled. Jeho filmy slavily úspěch na festivalech po celém světě a snímky *Tvoje tvář* a *Guard Dog* byly dokonce nominovány na Oscara. O nejoblíbenějších dílech z vlastní filmografie pohovoří už dnes v rámci své masterclass v kině Varšava od 17 hodin, od 20.30 pak bude následovat program složený z jeho krátkých filmů. O vývoji autorského stylu, provokativních tématech i připravovaném celovečerním filmu režiséra se dočtete v rozhovoru níže.

jinde, ale rozhodl jsem se, že si tenhle styl ponechám. Používal jsem ho i později, když jsem začal kreslit ilustrace pro časopisy a noviny, protože to byl velmi rychlý, jedinečný, zábavný a příjemný styl kresby. Byl prostě takový pohodový. Když jsem začal animovat, tak jsem tuhle rychlou a jednoduchou techniku upřesnil pro její potřeby a používám ji dodnes. Občas jsem zvolil i jinou techniku jako například ve filmu *The Tune*, ve kterém jsem použil barvu a linky, což je tradičnější způsob animace a stylově bližší filmům od Disneyho, ale čím více celovečerních filmů jsem natočil, tím více mě to táhlo zpět k tomu jakoby narychlo načrtnutému, impresionistickému stylu, kterým jsem vždycky kreslil nejradyji.

V roce 2005 jste přešel z klasického filmu na digitální formát. Jak snadné, nebo naopak náročné to pro vás bylo a jaký je váš názor na „tradiční“ ručně kreslenou animaci v dnešní době? Myslíte, že by bylo užitečné nebo smysluplné vrátit se ke klasickému filmu? Ani náhodou. Práce s filmovým pásem byla hrozně náročná a taky nákladná. Člověk musel pracovat s hromadou okének, a když udělal chybu, muselo se všechno nasnímat znovu. Pak se pás musel odnést do laboratoře, tam si nechat udělat vyrovnávací kopii, pak kontrolní kopii a nakonec negativ – to všechno bylo nesmírně nákladné a stejně tak stříh. Člověk si musel pronajmout místnost plnou střihačského zařízení, což byla hotová noční můra. A pak se taky muselo pracovat zvlášť na zvuku, což nebylo o nic lepší. Všechny tyhle technologie vždycky spolykaly asi 75 % mého rozpočtu. Takže přechod na digitál byl skvělá věc a jsem za to moc vděčný. Teď na technologie padne jen zhruba 10 % rozpočtu, zbytek jde na kolorování atd. Víím, že někteří lidi, jako například Tarantino, nedají na klasický film dopustit, ale já nemám rozpočet jako Tarantino...

Ve svých filmech mísíte hravost a humor se scénami velmi přímočaře zobrazujícími násilí a sex, ale zároveň často ztvárňujete vážná nebo nejednoznačná témata a složitě mezilidské vztahy. Můžete prosím popsat svůj kreativní proces? Co vás obvykle napadne jako první, když chcete natočit nový film? Například momentálně pracuji na filmu s názvem *Slide*, který jsem pojal jako pomalu graduující komediální muzikál. Inspiraci pro něj jsem čerpal ze svého dětství v Oregonu, což je velmi hornatý stát se spoustou lesů. Když jsem byl mladý, poslouchal jsem hodně Hanka Williamse a Patsy Clein. Chtěl jsem to všechno nějak zkombinovat a natočit westernovou komedii, protože jsem western ještě nikdy nedělal, i když mám tenhle žánr moc rád. Vlastně v podstatě celé dětství jsem si hrál na kovboje. Ale inspiraci čerpám také z děl svých nejoblíbenějších režisérů, jako je Frank Capra, Ilija Kazan nebo Billy Wilder. Tihle autoři do svých filmů vždycky vkládají i trochu uvědomělosti – poukazují na to, že s naší společností je něco v nepořádku a že je to třeba napravit. Ale tuto uvědomělost vždy kombinuji s humorem a to já vážně obdivuji. Chci se ve své tvorbě vyjadřovat k neduhům společnosti, ale nechci točit politické filmy, spíš je chci vždy pojmout jako komedie. Mísením těchto dvou prvků chci docílit toho, aby mé filmy byly zajímavé, možná trochu poučné, ale především zábavné. Myslím, že nejlepší způsob, jak lidem předat nějaké poselství, je rozesmát je.

Ve vaší tvorbě je také nezřídka patrná zvidavost a ve svých filmech pokládáte symbolické otázky, často ve smyslu „proč je tohle zrovna tak, jak to je?“ Máte pocit, že vám vaše filmy přinesly odpovědi, které jste hledal? Většina témat, která mě zajímají, se točí kolem vztahů, obzvláště interakcí mezi muži a ženami. A pořád bych moc rád zjistil, jak ženy vlastně vidí svět, protože

nevím, jak přemýšlí a jaké emoce prožívají – chtěl bych to vědět, ale pochopitelně do toho nikdy úplně neproniknu... Takže to jsou témata, která rád zkoumám, která mě hodně baví. Myslím, že hodně lidí by se mnou souhlasilo, že je zajímavé pozorovat, jak se lidé zamilovávají či odmilovávají nebo případně jak spolu nejsou schopni žít. Například v mém filmu *Šálení* sledujeme dva lidi, kteří se vášnivě milují, ale z nějakého důvodu na sebe začnou žárlit a pokusí se jeden druhého zabít. To je samozřejmě nadsázka, protože je to animák, nicméně mezilidské vztahy jsou téma, které mě hluboce zajímá. A obecně ta zvědavost, kterou jste zmínila, je extrémně důležitá vlastnost, zvláště pak u mladých filmařů nebo vlastně u všech filmařů vůbec. Musíte se zajímat o svět, o to, jak lidé reagují, proč je politika ve stavu, v jakém je, nebo třeba i o přírodu.

Jak je podle vás důležité, aby se v animaci reflektovalo na politické záležitosti, i když se jedná „jen“ o komedie? Máte pocit, že animované filmy mohou efektivně vyjádřit jádro takovýchto problematik? Rozhodně mohou, i když poněkud omezeným způsobem. Nerad točím filmy o politicích, i když je pravda, že jsem natočil seriál o Trumpovi a ten zapůsobil velmi, urazil jsem tím spoustu lidí. (smích) Ale obecně vzato se radši držím dál od lidí a obzvlášť známých osobností, jednoduše proto, že animace je forma umění, které přežívá třeba třicet čtyřicet let, a po té době už si taky nikdo nemusí tyto politiky pamatovat. Nicméně v minulosti jsem pracoval i na projektech, které byly v nějakém směru politické, například jsem natočil krátký film *Demi's Panic* o covidu a pak taky pseudodokument o Hitlerovi... (smích) Takže čas od času se zaměřím i na politiku, jen tak pro zábavu, abych vytvořil něco bláznivého, ale většinou se snažím ve svých filmech zobrazovat mezilidské vztahy a reflektovat na širší témata, jako jsou životní prostředí nebo korupce.

Ve vašich filmech se často setkáváme s nadsázkou a fyzickými proměnami, ale také s každodenním životem obyčejných lidí. Můžete říct, jak je pro vás důležité udržovat si kontakt s realitou? Jak víte, na začátku své kariéry jsem pracoval jako ilustrátor. Asi patnáct let jsem kreslil pro časopisy a noviny z celého světa. Jeden způsob, jak můžete ilustraci ozvláštnit, je inspirovat se surrealismem. Tehdy jsem se do surrealismu vážně

zahrál a hodně mě inspiroval Eugène Ionesco, Rolland Topor a podobě. A když jsem pak přešel na animaci, první, co jsem natočil, byl snímek *Your Face*, můj nejsurrealističtější film. Takže podle mého názoru nejlepší cesta, jak můžete diváky svými filmy opravdu zaujmout, je začít s přirozeným realismem, který poté přejde nebo se transformuje v surrealismus. Je fakt super a zábava ten proces sledovat. A jediný dobrý způsob, jak tohle ztvárnit, je podle mě pomocí animace. V hraném filmu máte jeden nebo dva obrazy a navíc je člověk omezen, že si herci nechtějí nechat deformovat obličej, ale v případě animace máte čas a se svými postavami si upřímně můžete dělat, co chcete. Takže pro mou surrealistickou tvorbu, ve které však zároveň částečně odkazují na skutečnost, je animace ideální umělecká forma.

Který z filmů, na kterých jste pracoval, byl pro vás nejnáročnější, a který máte nejradyší a proč? Nejnáročnější asi bude film *Slide*, na kterém zrovna pracuji. U svých předchozích filmů jsem vždycky spěchal a snažil se je dokončit během dvou let, ale se *Slidem* je to jinak. Pracuji na něm už asi pět let a opravdu chci, aby to byl takový můj velkofilm, takže do něj investuji spoustu času, vše prokresluji do detailů atd. A pak přišel covid a ten do toho všeho hodil vidle, protože před pandemií jsem slušně vydělával tím, že jsem objížděl různé akce a účastnil se pořadů v televizi, což pochopitelně najednou nebylo možné. Došly mi peníze, a protože jsme se všichni kvůli covidu museli izolovat, nedokázal jsem sehnat pracovníky, kteří by mi s filmem pomáhali, takže poslední dva roky byly velmi náročné. Naštěstí jsem nedávno dělal spot pro *Simpsony* a taky pár reklam, nicméně i když teď mám zase k dispozici nějaký rozpočet, čeká mě ještě dlouhá cesta – musím ještě dokreslit okénka, nahrát nějaké voiceovery a stříh je zatím udělaný jen hodně nahrubo.

Projekt, který jsem si nejvíc užil, byl můj první film *Your Face*, protože jsem nebyl pod žádným tlakem. Tehdy ještě o Billu Plymptonovi nikdo nevěděl, tak jsem si mohl dělat, cokoli jsem chtěl – a taky že ano, u tohoto filmu jsem si opravdu popustil uzdu. Jedna z nejlepších věcí na tom byla, že když se pak začal promítat, diváci z něj úplně šileli. Lidi se smáli, tleskali a nabízeli mi peníze, že ten film a kresby chtějí koupit. To mi opravdu otevřelo oči, protože jsem po dlouhých letech ilustrování zjistil, že animování není zas až tak těžká věc. Natočil jsem dvouminutový film a najednou

jsem byl nominovaný na Oscara a všichni se se mnou chtěli kamarádit, takže to byl celkově parádní zážitek.

Můžete nám o vašem připravovaném filmu Slide ještě něco prozradit, tedy kromě toho, co už jste zmínil? Jasně, jak jsem říkal, film je inspirován přírodou Oregonu a country hudbou, kterou jsem za mlada poslouchal s tátou. Chci v něm poukázat na korupci na malém městě – sledujeme dva zkorumpované chlápky, taková vypasená dvojčata, kteří všechny kolem šikanují a celkově páchají fakt špatné věci. Chtěl jsem ho pojmout jako muzikál, tak jsem oslovil svou dobrou kamarádku Maureen McElheron, která je taky milovnice country (složila hudbu k několika mým filmům a kdysi jsme spolu hráli v country kapele Country Western Band), jestli by se na projektu nechtěla podílet. Taky jsem chtěl vytvořit takovou mytologickou country hvězdu, něco na způsob Clinta Eastwooda, která obráží města se svou slide kytarou, což je nástroj typický pro styl country a western. A tahle postava dorazí i do našeho města a všechnu korupci v něm vymýtí - tak to je zápletka v kostce. Ten film je trochu šílený a trochu divočina, je v něm plno násilí a sexu – hodně se toho odehrává v bordelu, máchá se tam motorovkama, řezou se hlavy, ruce atd. – takže rozhodně není pro děti, ale myslím, že lidi tohle mají rádi. (smích) Existuje jeden skvělý film jménem *Vzpoura* žen s Marlene Dietrich a Jimmy Stewartem, který v něm hraje šerifa, co nemá rád násilí, ale přesto se mu povede vypořádat se s korupcí a padouchy ve svém městě, a to jednoduše tak, že na ně vyzraje. Myslím, že tenhle snímek mě při tvorbě filmu *Slide* podvědomě ovlivňoval.

Celý rozhovor čtěte na www.anifilm.cz.